

LA CAMPANA DE GRACIA.

DONARÁ AL MENOS UNA BATALLADA CADA SENMANA.

CADA NÚMERO 5 CÉNTIMS PER TOT ESPANYA.
Números atrassats: 10 céntims

ADMINISTRACIÓ Y REDACCIO: Libreria Espanyola, Rambla del Mitj, 20, botiga.
BARCELONA.

PREU DE SUSCRIPCIÓ: Fora de Barcelona cada trimestre ESPANYA pessetas 1'50.
Cuba y Puerto-Rico 2.—Estranger, 2'50.

LA CAIXA DELS SOLDATS

	Pesetas.
Socorro al soldat malalt del pit, <i>Esteve Morell y Ferré</i> , del Regiment núm. 44 Espanya.—Viu: Carrer Caldas, 13, 4. ^{rt}	30
Socorro al soldat malalt del pit, <i>Joseph Martí</i> , del Batalló expedicionari de Llerena, núm. 11.—Viu: Carrer Villaruel, 34, 2. ^a , 2. ^a	40
Socorro al soldat ferit de la mà esquerra y d' un matetazo al costat, <i>Joan Ferràs Rovira</i> de la 2. ^a Compañía de la Guardia Civil de Santa Clara.—Viu: Carretera Real, Premià de Mar	25
Socorro al soldat malalt d' hernia, <i>Ramón Solé Prat</i> , del Regiment infantería Simancas núm. 64.—Viu: Carrer Prímit, 125. Tarrassa.	50
Socorro al soldat malalt de dissenteria, <i>Emilio Roca Roig</i> , del Regiment Princesa, núm. 4.—Viu: Carrer de San Joseph, 43. Tarrassa.	50
Socorro al soldat malalt del pit, <i>Esteve Ferrarons y Pujol</i> , del Batalló de la Reina, núm. 2.—Viu: Carrer de la Mina, 19 bis. Tarrassa.	50
Socorro al soldat malalt de dissenteria, <i>Valenti Grant Mach</i> , del Batalló de Luchana, núm. 28.—Viu: Carrer San Cristófol, 21, 2. ^a Tarrassa.	50
Existencia en 30 de Janer.....	295
Existencia avuy.....	3,255'42
	2,960'42

S' HA SALVAT L' HONOR

PER demostrar que l' honor es un concepte que cada hú l' enten á la seva manera, m' han de permetre, estimats lectors, que avuy me surti del compromís senmanal que tinch contret ab vostés, explicantlos un qüento, que bé podría ser una verdadera història.

Dech advertirlos avants, que procuraré suavizar tot lo que m' signi possible l' ìndole una mica escabrosa del assumptu, creyent que fins los lectors mes pudi-bunds se farán càrrec de la bona intenció que m' guia. Reclamo dorchs, la benevolència de tots ells en general, y de una manera especialissima suplico que me la dispensin los senyors de la Fulla, que sentintse estimulats per aquestes prevencions y excuses previas, se disposin á llegirmee.... Ja veurán desseguida com no m' proposo ofendre la moral pública, sino molt al contrari, treure de un fet, que com he dit avants, podría ser real, una deducció de gran oportunitat.

«Signemhi donchs?

Allá vá.

En una vella ciutat catalana, allá á principis del present segle XIX vivia una família opulenta y aristocràtica. Ab sos caudals qu' eran considerables y ab la consideració general que l's hi valia l's seu escut de noblesa que arrancava de la època mes gloria de la història de Catalunya, l's Sr. Marqués y la Sra. Marquesa s'haurian considerat los sers mes felissos del univers, si á totas las ventatges que disfrutavan haguessen pogut

unirhi la de tenir fruyt de successió, un hereu á qui le-garli tot, nom y fortuna.

Durant los primers anys del seu matrimoni, menos mal. Una lluna de mel feliç y prolongada no l's deixava espay pera pensar ab lo porvenir. Vivian en lo major regalo y eran joves. La joventut es l' edat de las dolsas esperansas.

Pero anà passant lo temps; aqueix temps que vola sense detenir-se per res, ni per ningú; aqueix temps que va mustigant una per una totes las flors de las ilusions; aqueix temps implacable que converteix molts vegadas lo ví generós de la bota del cor ab vinagre repugnant.

Lo Sr. Marqués y la Sra. Marquesa bevian ja de aquest vinagre á tot pasto, desde l' moment en que van donar per agotats tots los medis pera tenir la desitjada successió.

Y van emplearlos tots: los humans y los divins. Acudiren á la medicina y á la devoció: á la terapéutica y á las pràcticas religiosas. Cambiaren d' ayres y d' ayguas, visitaren certs manantials que pel cas tenian fama molt antiga y acreditada: fins feren un viatge al Santuari de Nuria, fican tots dos lo cap dintre de l' olla. Tot inútil. Aquell arbre matrimonial semblava esteril: ni treya flor, ni donava fruyt.

Molts cops al atravessar los barris mes pobres de la ciutat los Srs. Marquesos se dalfan contemplant un ve-ritable formiguer de quixalleta que sortien de aquellas cases rònegas, com los llorrigòns del cau.

—Lo qu' es el mon!...—deya l' Marqués suspirant—Mentre aquests miserables tenen mes fills dels que volen, nosaltres ab totes las nostres riquesas hem de quedarnos ab las ganas de tenirne un.

—Qué s' hi ha de fer!—exclamava la Marquesa, cada dia mes trista y capificada al notar las preocupacions creixents del seu marit.

Perque es de saber que de morir ells sense successió, tot lo que tenian, nom y patrimoni devia anar á parar á uns parents llunyans, ab los quals estaven renyits á mort.

Això es lo que al Marqués mes li dolia, haventli fet posar un caràcter inaguantable. Tot lo que al principi de son matrimoni era amable y complascent ab la Marquesa, se mostrava després fred, apàtic y malhumorat.

Un dia fins va dirli:

—La culpa de que un matrimoni no tingui fills, la té sempre la dona. Ho he llegit en un llibre.

La Marquesa no li va respondre; pero aquella injuria li va arribar fins al fondo de l' ànima.

Si algú hagués pogut penetrar en lo seu interior, hauria assistit, pochs moments després, á un monòlech agitat y frenètic, qu' era la revolta del orgull ofés de una dona digna. Se trobava en la seva cambra, entre-gada al bull de la indignació.—Que jo n' tinch la culpa!.... —Y cóm ho sab el miserable?...

Lo dimoni qu' en certas comedias de la vida fa de apuntador, li va sugerir una idea tentadora:—Ja que t' ha ofés dihent que la culpa es teva, dónali una llissó: demóstrali lo contrari.

Un raig de alegria va desvaneixer en un instant to-

tas las sevas preocupacions. Estava decidida. Li de-mostraría lo contrari.

Y va demostrarli ¡vaya si va demostrarli!....

Hi havia en la ciutat un mestre fuster, sapat y bon mosso, y home de tan bona casta, que cada any tenia un fill, menos en los parts en que la seva muller n' hi donava dos. La Marquesa va enviarlo á buscar ab l' excusa d' encarregarli algunas reparacions en los seus departaments: algunas portas que no ajustaven; un armari que no tancava bé.... res, quatre trioleras.

Y tant bé va cumplir l' artesà la seva feyna, que als tres mesos la Marquesa digué al seu marit:

—No sé si t' vaig á dar una satisfacció participant que soch mare.

Lo Marqués ab una mica mes esclata com una bomba. Va entregar-se als transports de una alegria boja. Saltava, brincava y omplia de petons lo rostre de la seva dona.

Pero aquesta tirantli en cara la frasse cruel que li havia dirigit un dia de mal humor, va donarli á entendre qu' en lo seu embràs ell no hi tenia altre participació que aquella frasse. Ara veurás com la culpa que m' atribuïfas no era meva sino teva.

Lo Marqués, avergonyit, li feu contar tot lo que havia passat, y's mossegava l's punys, y tot sovit interrompia la relació de la Marquesa, parlant del honor de la familia, del bon nom de la casa.

Y la Marquesa impertérrita anava contant lo cas, resolta á tot, fins á morir á mans de aquell bárbaro excitat y frenètic. Pero quan li digué qu' en pago de son servei havia recompensat al fuster donantli deu unsas de perruca, l'Sr. Marqués, com si tornés de mort ávida, digué:

—De manera qu' vas pagarli?

—Tal com te dich.

—Llavoras, lo que s' compra ab diners es de qui ho paga.... Deixa que t' abrassi.... M' has tret un gran pes de sobre.... S' ha salvat l' honor!

Dedico aquest qüentet á D. Anton Canovas del Castillo.

Gràbil en la seva memòria, y si algún dia torna á obrir las Corts, per donar compte de la solució que intenta donar al conflicte cubà, ab l' intervenció directa y constant del govern dels Estats Units, digui com lo Marqués del qüento:

—Cert que l's Estats Units ens han ajudat á engendrar la pau, pero li hem pagat los seus serveis ab un tractat de comers que posa á la seva disposició l' mercat de la isla. Lo que s' compra ab diners es de qui ho paga.... S' ha salvat l' honor!

P. K.

EPÍGRAMAS

Per llegir «Camiseria de Goberna, antes I. Espanya» tan malament ho faria y ab tan poca trassa y manya, que al llegirho á la Quiteria va dir lo Sr. Valmanya.

Dissapte 13 de Febrer NÚMERO EXTRAORDINARI de

LA CAMPANA DE GRACIA

Illustració de M. MOLINÉ y J. LLUIS PELLICER.—8 planas de expléndida ilustració y text: 10 céntims.

tot traduhintho:—*Què miseria de governants hi ha Espanya!*

B. BUXER C. SELLAS.

Quan trobo una llibreria y m' fixo en l' aparador, sempre ha de ser lo seu llibre el que m' llama l' atenció, per sa portada, capassa de acreditar a un pintor; per l' elegant de sa forma y per se' l' més roig de tots.

J. VILAR.

UERRA a Cuba y a Filipinas, la peste bubònica en perspectiva, y per tranquilitat dels pobres un nou augment en lo preu del pà. Ja fa temps que l' pobre traballador està ballant ab la mes lletja. ¿No saben les classes populars quina es aquí la mes lletja? L' indiferència política!

En altres temps, quan les masses obreres formaven en les filas del partit republicà, los goberns, baix la pressió constant del esperit públic, llauravan mes dret que avui dia.

Ara ray, se'n riuhen dels pobres que després de donar los seus fills per la guerra, s' quedan aquí poch menys que privats de menjar pà, cada dia de mal en pitjor.

Estém cansats de repetirlo: la intervenció constant en la política es lo camí mes dret per arribar a la millora y a la redempció de les classes traballadoras.

Lo manifest carli es una mistificació ridícula. Vestir al antich absolutisme ab prendas d' us exclusiu de les escolas llibertaries, com son l' autonomia de las provincias, las corts y l' mandat imperatiu, es cosa que no pot ser. O sobra l' govern absolut, o totas aquestas requincallas hi estan de mes.

L' absolutisme ha de ser fréstech, salvatge, despòtic y fanàtic. No sent així no es res.

Per això l' manifest qu'en nom del rey de las húngares ha donat a l' estampa l' marqués de Serraull ha fet l' efecte de un pegas en un banch.

No cal que hi donguin voltas: ab xerigot no s' galvanisa als cadavres.

Los projectes de pacificació de Cuba avants de anar a les Corts, diuen que son enviats a la Casa Blanca de Washington.

Allá l's retocan y l's esmenan: allá regatejan las condicions median las quals los yankees s' han de comprometre a no tirar mes llenya al toc de la guerra.

Condicions onerosas que a Catalunya li costarán la industria y a tota la nació espanyola la dignitat y la independència.

«Es que ara tothom vol la pau»—diu en Cánovas. Pero ja que D. Anton es tan amable estant sempre disposat a fer tot lo que li demanan, com es que s' nega a anirse a casa seva de una vegada?

Un home que quan era hora de fer la guerra no va saberse'n sortir, y que ara que s' presenta l' ocasió de fer la pau, no sab donar un pas sense que l' oncle Sam li sostingui l's caminadors, es una calamitat pel país, y per cap concepte està a l' altura dels immensos sacrificis que s' ha imposat lo poble espanyol pera salvar l' integritat y l' honra de la patria.

En Navarro Reverter està qu' esclata de satisfacció al veure que durant lo primer trimestre del actual exercici y en comparació al del any anterior, los ingressos del Estat han tingut algun augment.

¡Vaya una gracia!.... Tothom sab que la major cantitat recaudada es deuda a las redemcions del servet militar que aquest any han sigut en major número que mai.

¡Y d' això n' diulen prosperitat pública!.... Vaja, està vist: tenim els ministres que ns mereixem!

Estadística trista. Segons lo redactor de la *Correspondencia de Espanya*, Sr. Alas, que sol tractar las cosas de la guerra ab notable acert, dels 200,000 soldats peninsulars qu' hem arribat a tenir a Cuba, hi ha que restarne, per baixas de tota mena, 48,000.

Contant que la guerra fa 22 mesos que dura, la xifra de las baixas vé a ser de unes 90 cada dia.

Noranta espanyols en la flor de la joventut, aptes tots ells pel treball y pel progrés pacífich!

¿Qu' es lo que valdrà Espanya, quan per un govern que val tan poch s' imposa tan immensos sacrificis?

La *Epoca* ab motiu de l' arribada del general Blanco a Madrid:

«Lo govern del Sr Cánovas no va desamparar mai al general Blanco, y pensa que la seva conducta estigué inspirada en lo més pur patriotsme, puig no sols conserva la soberanía d' Espanya, sino que lliurá als peninsulars de una vasta insurrecció de síntomas formidables.»

Donchs si ho feya tan bé, com es que va rellevarlo?

¿Será porque no donava gust als frares?

¡Quants misteris y tots de dolor figurant en aqueixa interminable professió de l' Espanya restaurada!....

Las reformas de Cuba, cas que s' concedeixin, se promulgarán en la *Gaceta oficial* en forma de Decret, reservantse l' govern lo donarne compte al poder legislatiu, tan bon punt las Corts se reuneixin.

«Y qué han de fer las Corts mes que aprobar lo que el govern haja realisat? *

Y un país ahont tals coses passan se diu qu' està regit pel sistema parlamentari!....

Cap inconvenient serio s' oposa avuy a la reunio de las Corts, y no obstant el govern en assumptos de tanta gravetat com las reformas cubanas, prefereix legislar pel seu compte, sense intervenció dels titulats representants del pais, que son los únichs que tenen facultats per ferho.

Pero al govern tot li fa nosa, inclús unas Corts per ell mateix nombradas. Desde l' moment que n' prescindeix, demostra o bé una gran desconfiança o bé una enòrma falta de consideració.

Diguis, en presencia de questa classe de fets, a que queda reduïda Espanya com a nació regida pel sistema constitucional.

Ja ni las formes se saben guardar.

Aqueix absolutisme disfressat, ni s' pren la modestia de fingir la veu.

Dissapte vinent publicarérem lo número extraordinari correspondent al mes de febrer, ab gran copia de originals y grabats adequats a las circumstancies per que atravesa avuy la politica espanyola.

CARTAS DE PORA. — *Montblanch.* — Gracias a la bona voluntat del caich Malet prompte tindrém en questa vila una llorada de quaranta frares que pendrán estatje en los corrales de la Mercè. — Y encare dirá Mossén Figot que a qui a Montblanch s' ha perdut la fe! Los quaranta frares deuen venir a veure si la troben. Perque s' diga que buscan la perduta. — Y ja que Mossén Figot acaba de parlar, b' es que se sàpiga que l' dia de Sant Antoni, fent un sermó a la iglesia de la Serra, s' ho va pendre tant per la valenta que hasta va desmayarse. Per no perdre l' cap, lo que convé sobre tot es no enfilarse a certas alturas. Tinguinho present per un' altra vegada.

Sant Boi. — També al nostre ensotanat li sab greu que las personas de bon gust vagin al teatro y rabiós porque no s' recordan gaire d' ell. — Al veure anunciadla la representació del Juan José en lo Centre Samboyá: — Ira de bet!.... — digué donantse un cop al tupí — això si que no m' convé, porque l' reumat es m' esgarriaria. — Y l' dia 31, al enterarse de que s' anava a donar la segona representació, s' euflà al cubell, dihent que l' tal drama està excomunicat pel Papa, lo qual no es cert, y afegí que l' quartos que s' gastan auant al teatro, es millor invertirlos comprant la butlla. A pesar de tot, la representació va venire favorescuda per una gran concurrencia.

Tarrasa. — ¡Cóm aném degenerant!.... S' ha obert en questa liberal ciutat un Club carlista. Aquí a Tarrasa ahont ma la carlinada havia lograt sentar sa impura planta!.... Políticament parlant, b' s' pot dir que a Tarrasa en lloc de teixir se destexeix. Un club carlista en una població que conta ab una història tan honrosa, s' llada ab tota mena de sacrificis!.... Si tornava l' vell Sagarra, en Vinyals y l' Vallhonrat — que s' sanch havian dat per la liberal bandera — dirian, prò ab tò molt alt — ¡Carlins y fills de Tarrasa!.... — ¡No sabéu que nostra rassa — no ho admet qu' es liberal?

Als liberals, y sobre tot als republicans incumbeix especialment destruir ab una campanya constante y activa l' s' perniciosos efectes de la audacia carcunda.

CARTAS

I DEL PARE AL NOY

A don Jcsé Pladeventre
del Batallón de Borbón
En la Habana ó en Morón...
ó en donde ahora se encuentre.

Apreciat Pepet: Sabréis qu' estic molt cremat ab tú. ¿Per qué no escrivis a ningú? ¿Cóm te trobas? Añónt la fas? ¿No sabs la alegria meva y dels que aquí 't volen bé cada volta que l' carté ens porta una carta teva?

Lo motiu no entench quin es; lo que sé y això m' altera, que després de la derrera no n' hi rebuda cap més. Veyam, donchs, si anirém clás y mirarás d' esmenarte, pues si no, en un' altra carta ja t' juro que m' sentirás.

¿Com va això d' questa terra? Aquí diulen els papés que potser din're d' un mes veurém acabar la guerra.

¿Será exacte?.... Si es que déch manifestar lo que sento, això jo ho tinch per un quento

y casi casi no ho crech. Estic tan escarmientat ab els molts cops que 'ns ho han dit,

que fins que ho toqui ab el dit no pensaré qu' es vritat.

Lo que si s' dona per cert es que per fer més dressera s' està buscant la manera

de rellevá a n' en Baylér.

¿Qué hi há d' això? Tú ho veurás, y un cop enterat n' estiguis,

en la carta que m' escrigis espero que m' ho dirás.

També m' dirás lo que hi hagi, si es que n' has sagut esment,

dels passos que s' estan fent perque en Máximo se'n vagi.

¡M' escriurás, eh?.... Així ho espero. Procura ser bon minyó, y reb la benedicció de tuo pare. Baldomero.

II

DEL NOY AL PARE

A' señor don Baldomero Pladeventre.—La Llacuna. Plaza de la Rocabruna 14, piso primero.

Estimat pare: Us escrich no més que per darvos gust, perque, si tinch d' ser just, apenas sé lo que m' dich. La guerra d' questa terra, per lo que temps há reparo, es el misteri més raro que s' pot dà en coses de guerra.

Tota la feyna d' aquí consisteix, parlantvos clá, en deixar desfer demà lo que havíam fet ahí.

De províncies y entradas, ja ho crech que n' pacifiquem, pero passa alló: ¿ens girém?

Ja, están despacificades.

D' alló de si al general el treurán d' aquest destino, y de si ab el Viejo chino hi ha algun contracte especial, no més us diré pel prompte que siga viriat o no, als soldats rasos, d' això no ns en solem donar compte.

Lo que us puch assegurar es que sense l' pastelegg, la broma, per lo que veig, costarà molt d' acabar.

Y encare, si arriba el dia en que tot s' acabi bé

¿no serà l' remey pote

pitjor que la malaltia?

De tots modos, la qüestió es que jo estic bo y no m' queixo, que per ara fins m' engreixó y iend-vant la professió!

Recados al noy del Cep,

y a la pubilla. Pernil

y vos estiguéu tranquil respecte al vostre fill: Pep

C. GUMÀ.

Obra nova.—Acaba de sortir: UN CASAMENT

Á PROBA

HUMORADA EN VERS, PER

C. GUMÀ

Ilustrada ab dibujos de M. MOLINÉ.

Preu: DOS rals.

Se ven en la libreria de López, kioscos y corresponsals de la casa.

MITJAS SOLAS Y TALONS.

RANQUILÍSENSE, y ab tot això que succeheix no hi pensin: ara desseguida van a arrelarlo.

D. Anton, que a pesar de mirar malament, té un cor meu bo que confitura, ha comprés que aquí era necessari pendre una mida radical y s' ha dit:

— De tot això n' té la culpa l' ministeri.

La majoria dels senyors que l' componen no saben lo que s' tenen entre mans y, naturalment, fan cada

disbarat, que les parets tremolen. Aném, donchs á modificarlo, y Espanya quedarà com una bassa d'oli.—

Pero, aquí han comensat els seus apuros. ¿Quins son els ministres que mes convé treure?

Exceptuant el de la Guerra que, segons hem quedat, es una bellissima persona y un jefe d' oficina bastante regular, dels demés apenas pot aprofitarsen un.

Lo que en Cánovas diu:

—Son una colla d' ampollas vuydas, que únicament tenen una mica d' importància per l' etiqueta que portan. Arrençat el cromo, es á dir, la cartera, quedan reduïts á la vulgar categoria de botellas de gissoosa.

Per arreglarlo hí, ja hi ha un recurs: fer foch nou y canviar tots els ministres, pero al malaguenyo no li convé questa solució.

—Dirian—pensa ell—que ja que mudó tot el genero, tan se val que plegui l' establiment.

Després de molt ruminar, determina tirar al dret, sortejant la dificultat d' aquesta manera:

—Cambiare quatre ó cinqu ministers, á l' etzar, y surti lo que surti.

Escriu els noms dels set concellers responsables que han d' entrar en sorteig, en set trossets de paper; els cargola, els tira dintre d' un barret vell, remena un rato perque la cosa vaja ab tota legalitat y comensa l' operació:

—Aném á riñar aquelles set calamitats: las primeras que surtin, rebràn la llicència.

Fica la ma al barret, treu un paper, el llegeix y 's planta á riure.

—¡El pobre Castellano!.... La veritat es que aquesta vegada la sort no ha sigut cega. E' el ministre que 'm té més empitit de tots. Quan vaig donar-li la cartera, ja sabia jo que l' home no havia inventat la pòlvra ni siquiera 's mistos d' esca; pero que fos tan curt de gambals, francament, tampoc m' ho pensava.—

Torna á pescar dins de l' urna y treu un altre nom.

—¡En Navarro Reverter!.... ¡Qué me n' alegró! Un valencià ab mes llengua que un andalús, però no passa d' aquí: tot es llengua. Per mes que 'l miro y l' observo, no li he sapigut veure may en un ministeri.... ¿Quin serà 'l quart? A venire....

Llegeix el nom que acaba de treure del barret y posa els ulls en blanch:

—¡Ja puch prepararme á sentir crits!.... ¡En Cos-Gayón!.... L' home de més mal geni que hi conegeut en ma vida. Y no hi ha remey. ¿Surte del sombrero? Donchs ha de sortir del ministeri. Aném pel últim.—

Remenada al bombo y extracció d' un paperet.

—¡En Linares Rivas!.... Un ministre de Foment que si sé qué fomenta, que 'm pelin. Celebro moltissim que també haja sortit; tant per les sevas exageradas pretensions com per las malas costums gallegas que té. ¡Clava cada cop de puny á la taula, que del carré 'l senten!....

Terminada la operació y escullits per aquest cómodo sistema els ministres que han d' anar al agua, en Cánovas se queda medita i la segona part de la compostura.

¿Quins serán los cinqu ministers nous? ¿A qui las repartirà aquelles cinch brevases?

Agafa la llista que per aquest cas té sempre previnguda y la examina un moment.

—¡Dos cents noms! ¡Dos centas personas que volen ser ministres!.... Nada.... elegim els nous de la mateixa manera qu' hem tret els vells.

Y acudint altra vegada al sistema del barret, surten favorables per la sort en Puga, l' Osma, en Vadillo, en García Alix y 'l marqués de Pidal.

En virtut d' aquesta operació habilissima, el ministeri quedarà arreglat de mitjas solas y talons.

Ab lo qual, si realment això arriba á ferse, podrà molt bé caminar lo mesos un parellot de mesos.

FANTASIE

N un combat que va tenir lo coronel Zabalza prop de l' Habana, hi prengueren part 1.500 mambisis.

En un altre acció de guerra sostinguda pel comandant Medina á Pinar del Rio. 'l foch durá llarch temps, haventhi moltes baixas per una y altra part

Observin que tot això succeixquin días després de haverse donat per casi pacificadas aquelles dos províncies.

Me sembla que 'l general Weyler en lloc de Valeriano hauria de dirse Casi-miro.

Pero entre lo que passa á Cuba y lo que suposa en Rochefort en son periódich, *L' Intransigeant*, me sembla á mí que hi va molta diferencia.

Lo que passa es que las nostres tropas prou escombran; pero deixantse molta pols enrera.

En cambi 'l periódich de 'n Rochefort suposa que 'l final de la dominació espanyola á Cuba es qüestió de molt pochs días.

L' altre dia deya que 'l Habana estava seriament amenassada.

Lo qui está amenassat es *L' Intransigeant*. Pero no seriament, sino cómicament, fent cada paper ridícul que canta 'l credo ab tot y no ser en Rochefort catòlic.

Mentre s' en Sagasta se li estava morint la senyora, no faltavan elements del seu partit que conspiraven pera treure'l de cap-de-colla.

En certa manera li està bé á D. Práxedes.

Ha ensenyat als seus partidaris á no creure mes que ab lo turró, y ells no poden meus de agafar pe' tu, é la primera ocazió que se 'ls presenta pera demostrarli que n' han sortit uns deixebles sumament aprofitats.

Si ab lo que li està passant, la política no li fa fastic, s' haurá de confessar que D. Práxedes té un ventrell á proba de bomba de dinamita.

Anuncian de Viena que s' están fent grans compras de fusells y armas de tota classe destinadas á las costas d' Espanya.

Y s' diu que 'ls encarregats de aquestas compras son los carlins que ja fa temps que barrinan quina'n farán.

Y si arribem preguntan: —D' hont surten las missas? Será precis respondre'ls: —De allá anont las missas surten sempre de las sagristías.

Al entrar lo general Polavieja á Manila, una má misericòrdia va tirarli al carruatge un paperet en lo qual s' hi llegia la següent quintilla:

«No permeta el santo cielo
que después de tanto anhelo,
nos dé un chasco Su Excelencia,
que de Camilo á *camelo*
hay muy poca diferencia.»

Y tant poca.... Casi bé tot lo que pugui allargar una escuinada de frare.

No hi posin dupte. Avants de poch disfrutará Espanya las delícias de una nova insurrecció carlista.

Preguntan en que 'm fundo?

Senzillament: en la entrevista que un relector de *Las Noticias* va celebrar ab en Mella, 'l qual li digué aquestas textuals paraules:

—Hasta que el Señor lo ordene, nadie se moverá; pero no lo dude Vd.: D. Carlos se ha propuesto reinar y reinará: *D. Berta así lo quiere* »

Ja ho veuen: li demana la seva dona.... y que no fará ell á qui está probat que las faldillas li fan perdre 'l mon de vista?

Un dels personatges que ab mes demostracions d' afecte va rebre al general Blanco, al arribar á Madrid, sigueu l' ex-héroe de Sagunto.

Ho sento per D. Ramón.

Perque quan li escriquin l' auca, en lo rodolí destinat á donar compte de la seva entrada á Madrid, s' hi haurá de posar lo següent:

«Va con mās compāñias.»

A u amich meu malalt de certa gravetat de una afeció crònica tinguda per incurable, vaig trobarlo un dia qu' estava algun tant rehixit:

—Que tal hoy, ¿com te va?—vaig preguntarli.

—Mira aquí: 'l metje m' ha apedassat, pero ab pedassos de distint color.

Sempre que considero que 'l govern espanyol está en tractes ab el dels Estats Units pera l' arreglo del conflicte cubà, m' acut á la memoria la pintoresca resposta del meu pobre amich malalt.

A l' isla de Cuba, fins ara espanyola, també l' apedassaran; pero ab pedassos de la bandera yankee.

Entre 'ls candidats á anar á Cuba á fer la pau, se cita al general López Ominguez.

La e'cció no pot ser mes acertada.

L' ilustre nebò del general Serrano, gran domèsticador de canaris, es una especialitat en aquest ram.

Y sempre que 's tracti de omplir las menjadoras de panís, deixeu-lo anar....

La comissió de regidors de Barcelona que va anar á Madrid tornà sumament satisfeta de tots els ministres.

De tots menos un: el ministre de la Gobernació.

Està clar: ¿que ha de fer el Gos Cayón?

Roncar y ensenyàr las dents.

Los pochs possibilistes barcelonins que van ferse mārquichs afilantse á la colla dels fusionistas dissidents ja han comensat á menjar; pero pagant de la seva butxaca.

En correcta formació y á las ordres del ex-arcalde González, van assistir al àpat de Novedats, sent ells los primers que van saludar ab aplausos estrepitosos l' aparició del arros.

Si no fos que de tant en tant els deixan entrar al Ajuntament, ¡que n' anirian d' endarrerits!....

Lo tifus s' ha introduhit en lo Colegi que 'ls jesuitas tenen estableert á Chamberí.

¡Vels'hi aquí un cas que 'm deixa sumit en una mar de confusions!

¿De que serveix la influencia incontrastable que tenen els Loyolas ab la Divina Providència, si se 'ls ha de ficar lo tifus á casa?

Encara que podrà succehir que tot s' hagués fet exceptament.

Per allò que dinen:

¿Jesuita y agafa el tifus? Senyal que li convé.

A L' INSERTAT EN L' PENULTIM NUMERO

1.ª XARADA.—E-na-mo-ra-da.

2.ª MUDANSA.—Mossa—Rossa.

3.ª FUG. DE CONSONANTS.—Hongolosongo.

4.ª BALDUFA NUMÉRICA.—Marcelo.

3.ª GEROGLÍFICHE.—Com més sumis un es més estimat.

Han endavinat tots: las solucions los ciutadans Fill de Reus, Norbert Pansas. Un Marramau y Nicasi Secall, n' han endavinades 4. Burrimba. Verdalet y P. M. T.; 3 Melón Cansado, Joan T. Fortany, Muley Mir y Pepet de l' Ala, y 2 no més E. S. Angla la y Enrich.

Si voleu saber el resultat, veu el número 20.

XARADA

He patit molta hu-dos
anant pels jochs y cafés,
perque soch molt ambiciós
y a fe que no se 'n treu ras.

Tinch una tres-hu espantosa
que no 'm deixa ni una estona
y això sempre ha estat la cosa
que 'm causa mes tres-segona.

Quan los quartos m' han guanyat
me veureu serio en excés
en lo meu tot assentat
esperant que 'n vinguin més.

V. PINO DE PREMIÀ.

TRENCA-CLOSCAS

FELIUET T. MAGRA

SABADELL

Formar ab aquestas lletras degudament combinadas, lo títu d' un drama català y l' apellido del autor.

CARRIQUIRI.

GEROGLIFICH

TOT

VII

L

ANA

TIR

: A

ROMELBA.

CORRESPONDENCIA PARTICULAR

Ciutadans M. Tito, Dos amichs del progrés, Tap de Suro vi la franqui, J. Santasusa, J. Pellicer, E. Boadella Masnou, Xich Gran, Grill Rich, P. Giralt de Vilafranca, Un Jove aixírit, F. Mas Abril, Felions de Vilafranca, Antonet del Vendrell, Abedari, R. Galt de Vilafranca, Pepet de l' Ala, E. Llavayol, Pere Rigau, J. Roig y Cisa, Afaita Canaris, Ricardo Anguela, H. Vila M., Fornaret de Reus, Nas de Pastanaga, y E. Vilella: Lo qu' envien aquesta setmana no fa per casa.

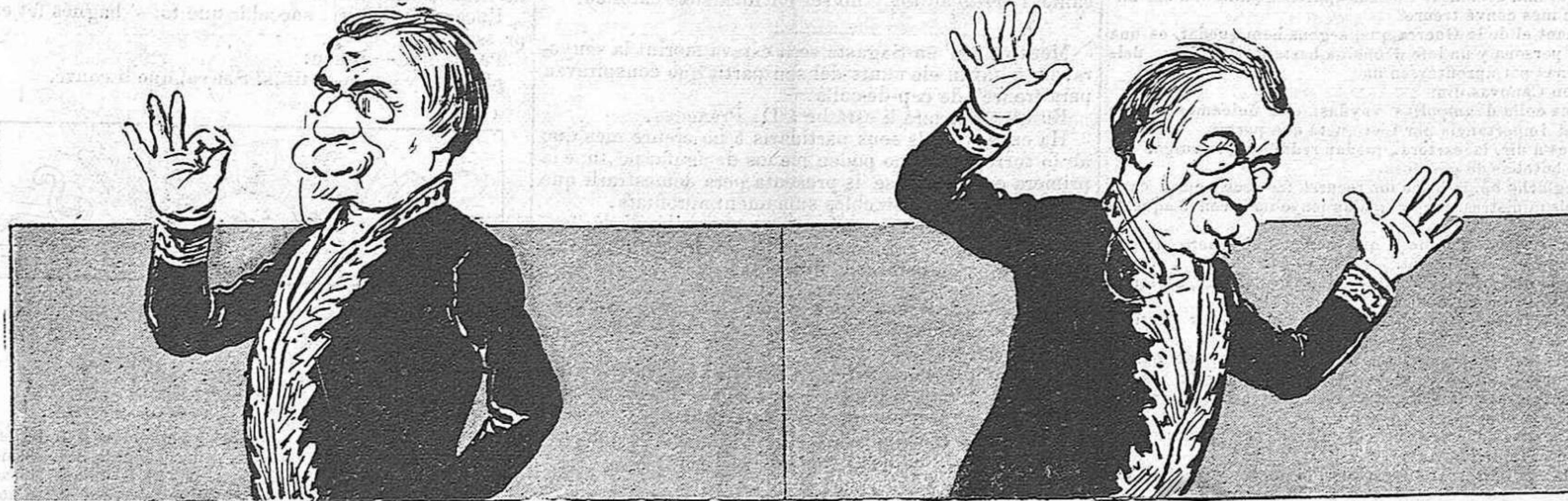
Ciutadans M. Jon Cansado, Félix Cana, Vicentó, Pepet de l' Ala, Dos taps, J. Aubert M., F. N. Avés, Secall del Forn, Antonet del Corral, N. del Procurador, Un Titella, M. Miarnau, Pau Clech, y Un Xàmbito:—Insertaré alguna cosa de lo que 'ns envien

Ciutadà C. Callico: Va bé: ho publicaré.—E. Cuyat (Reus): La firma ha de constar al peu de la carta, y quan com la de vostè 'ns es desconeguda, deu venir adverada pel correspolent Tinguish present per un'altra vegada, ja qu' en la present ocasió ha fet tart.—L. Luján B.: Es fluyet.—L. Castany: Adoleix del mateix mal.—Lluís G. Salvador: Va bé.—Marangy: Veurem de aprofitarho.—Lay: Es bastant incorrecta.—Tirs de Rueda: Va bé.—El Barberillo: No 'ns acaba de agradar.—S. Alsinà y C. Rebuda: La correcció: està bé.—Trovador del Panades: No 'ns va.—E. Crusellas: Tampoch lo de vostè.—Aguileta: Enterats y 'l complaurem.—Follett: Gracias per l' envio: està molt bé.—B. Nadí: Idem idem.—Sucre-candi: Es una mica extranya.—Pacatilla: Va bé: ho insertaré.—J. Bover Casellas: Resulta massa violent y forsat.—Salvador Bonavia: Aprofitaré la mes curta.—J. Llopard B.: No 'ns acaba de fer 'l pes—Ruy de Gorch: No esta escrita ab prou soltura.—A. F., P. G., R. O., Etc., etc: Enterats; pero ara seria estemporaneo.

ANTONI LOPEZ, editor.—Rambla del Mitj, 20

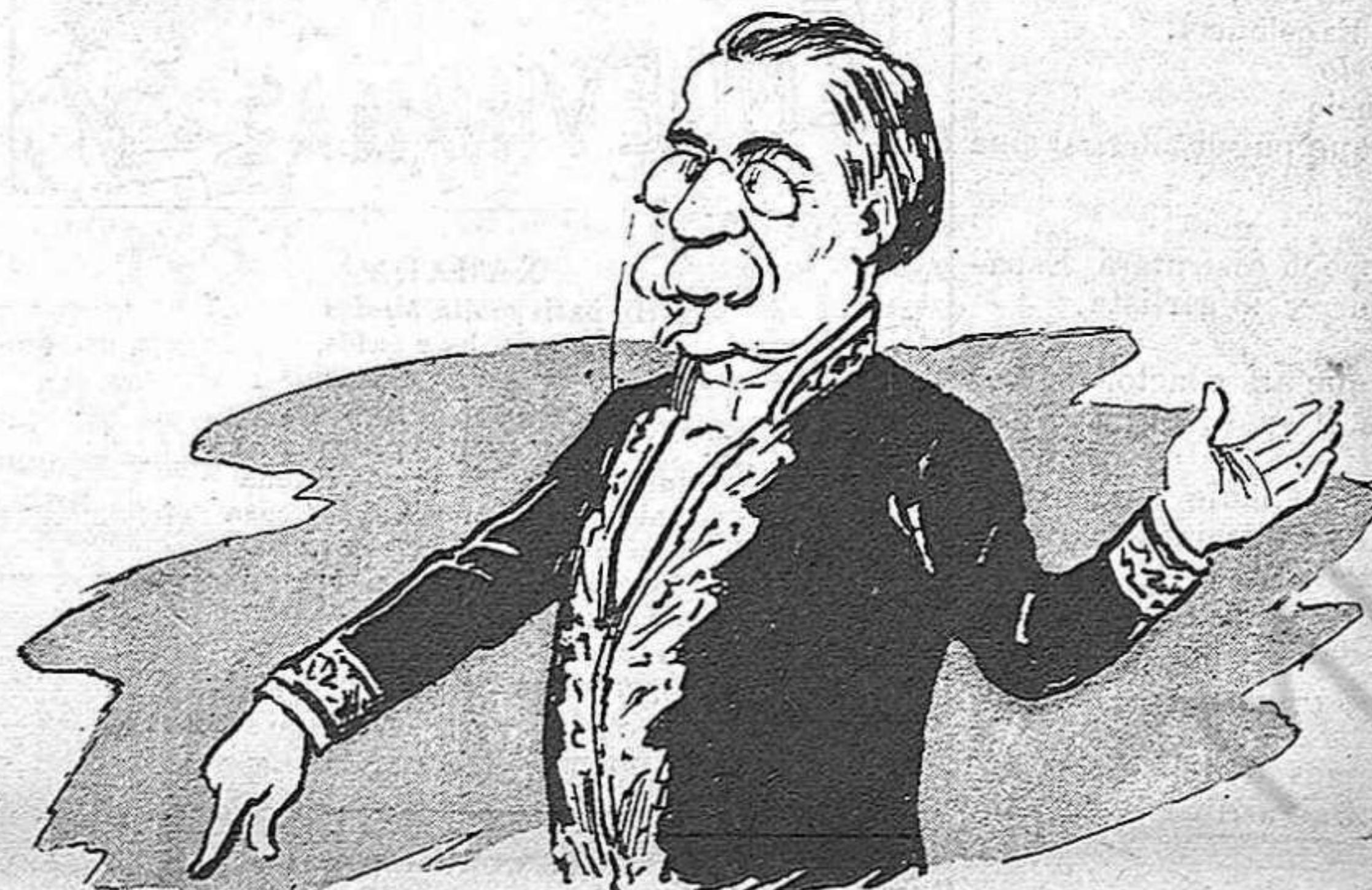
A. López Robert, impresor.—Asalto, 63.—Barcelona.

LA FORMALITAT DEL MÓNSTRUO

—Déixinlo anar á don Arseni. Ja veurán com e'l ab quatre esgarrapades deixa l' isla de Cuba més llisa que...

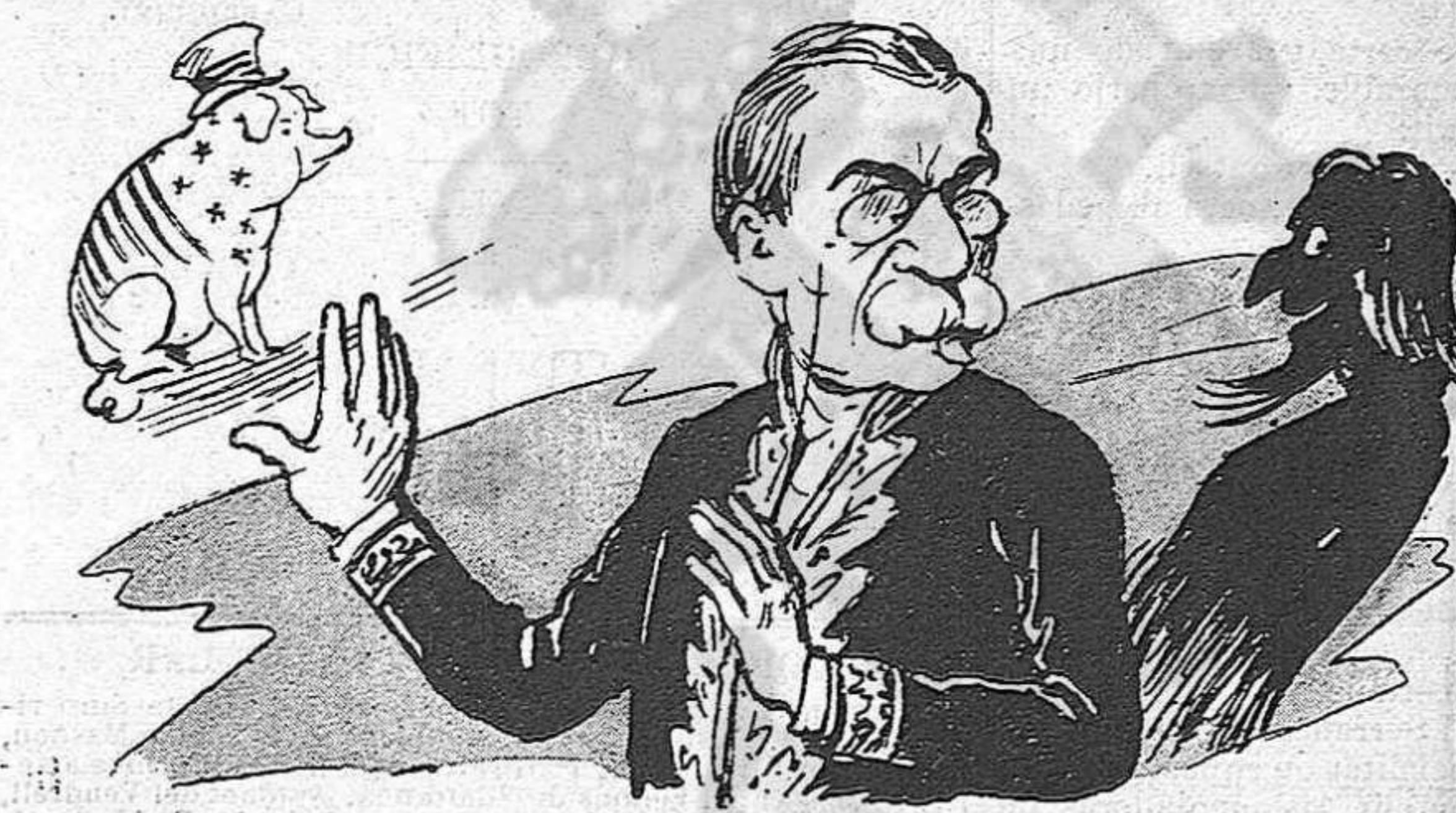
—Ja ho vaig dir que aquest home no anava bé. ¡Quín pastel, don Arseni, quín pastell!....

—¿El país hi vol en Weyler? Te rahó. ¡Que hi vagi! *Cumplase la voluntad nacional....*

—¿Reformas? ... ¡Cá!.... La guerra sols se contesta ab la guerra!

—¡Arri!.... ¡Me l' apartas! No m' hi tracto jo ab tocinayres....

—¡Poch á poquet, don Valeriano!.... No apreti tant.... Els Estats Units podrían enfadarse!....

—La veritat, oncle Sam, trobo que no li cauen gayre bé; pero.... ¡mentres á vosté li agradin!....

—Ja ho veuen.... ¡soch tot un carácter!.... Sempre en la mateixa actitud....